

BILAGA D § 109 kst

Bilaga ÄN D § 25/8.9.2021

Äldreomsorgsnämnden synpunkter på strategigruppernas slutrapport

Befolkningsstruktur

Rapporten beskriver en mycket kraftig topp i antalet pensionärer (+65) på fem och tio års sikt med en därpå följande utplaning.

För att få relevanta bakrundsdata som underlag för prognostisering av servicebehovet framledes behöver man noggrannare titta på hur gruppen pensionärer fördelar sig åldersmässigt över olika tidpunkter. För äldreomsorgens del är andelen/antalet äldre pensionärer intressantare än dito för de yngre åldersklasserna av pensionärer. Med tillgång till den informationen kan servicebehovet i framtiden uppskattas med större precision t.ex. genom att jämföra åldersstruktur i förhållande till behovet av service eller genom att beakta vetenskapliga data som t.ex. förekomst av minnessjukdomar i specifika ålderssegment.

Avgifter

En översyn av hyresnivåerna har initierats i nämnden. Mindre bemedlade pensionärer har möjlighet att få bostadsbidrag för att täcka en del av hyran.

En översyn av måltidsavgifterna på Annagården är under beredning i nämnden med avseende på:

- måltidsavgiftens totala belopp samt täckning av produktionskostnaderna
- fördelningen av avgift/kostnader mellan de olika måltiderna

De som nyttjar måltidsservice får inga samhällsstöd för måltiderna vilket innebär att eventuella avgiftshöjningar belastar brukarnas ekonomi fullt ut.

Städservicens innehåll kan definieras som lättare hygienstädning. Den kommunalt producerade städservicen kunde prissättas på ett nytt sätt med en stegvis inkomstrelaterad taxa. En utlokalisering av tjänsten är inte motiverad.

Däremot bör företagare och blivande företagare i Kumlinge informeras om och uppmuntras till att utnyttja de möjligheter som regler om momsbeskattning för privata socialvårdstjänster ger. Mycket av städservicen kunde vara ett ärende mellan privata serviceproducenter och kunderna som uppdragsgivare. Den största vinsten för personalens del ligger i att de kan fokusera på sin huvuduppgift dvs omsorgsuppgifter. För kundernas (de tidigare klienternas) del är vinsten att de kan få mycket mera omfattande service än tidigare till ett pris som inte var möjligt tidigare.

AB. An

Fastigheter

Ur Annagårdens synvinkel är en flytt av centralköket till servicehuset positiv.

+ maten skulle tillredas närmare klienterna

+ minimerande av onödiga transporter under veckoslut och skolans ledigheter

Förutsätter ovillkorligen ändamålsenligt planerade utrymmen vad avser storlek, maskinpark och rationell arbetsprocess. Bör även beaktas att enheterna är "trångbodda" i dagsläget.

Kumlinge saknar pensionärsboende. Ett sådant kunde fungera som mellanform mellan effektiverat serviceboende (dygnet runt service) och boende i (det ursprungliga hemmet). Hemservice från Annagården kunde erbjudas. En idealisk placering av sådan vore inom rimligt avstånd från Annagården. Risken för överkapacitet på rum inom ett pensionärsboende kunde lösas med att man i byggnadsskedet planerar så att flexibel uthyrning till andra än pensionärer möjliggörs.

Äldreomsorgstrategi

Utmaningarna inom äldreomsorgen är dels den snabb åldrande befolkningen som ställer krav på utökad volym vad gäller äldreomsorgsservicemängdbefolkning dels svårigheterna att rekrytera personal. Behörig omsorgspersonal är en bristvara både på Kumlinge och i närregionerna.

Kumlinge Kommun
Bildningsnämnden
Byggtekniska nämnden

Kommentarer till slutrapport angående fastigheter

Arbetsgruppen för fastigheter har inte varit och träffat daghemsföreståndare eller pratat med någon annan personal på Annagårdens daghem.

Hur har man tagit fram prognosen? Vi har nu under våren haft 15 inskrivna barn (12 dagisbarn och 3 eftermiddagsbarn) och till hösten har det lämnats in 17 ansökningar (14 dagisbarn och 3 eftisbarn).

Arbetsgruppen konstaterar att daghemmet är rätt dimensionerad för verksamheten, vilket vi tycker inte stämmer.

- Daghemmets lokaler är inte väl anpassat för dagens barngrupp som består av barn i åldern 1-8 år. Det är svårt att bedriva en pedagogisk verksamhet då det ej finns utrymme att dela gruppen och jobba i mindre grupper.
- Det saknas skötrum för blöjbarn.
- Förundervisningen saknar ett undervisningsrum!
- Personalutrymmen saknas, omklädningsrum och skåp för kläder.
- Varmförråd för vagnar saknas, nu står de i hallen och inne på toaletten, där de hela tiden är i vägen.
- Hallen är dumt planerad, sand och smuts sprid i hela dagiset då det finns två utgångar och utrymmena för barnens blöta kläder är väldigt små.
- Matrumsrummet är för litet då det fungerar både som matsal och lek-/pysselrum, eftersom vid vila är lekrummet stängt för de barn som sover inne på madrass. Till hösten behöver det skaffas fler bord då det inte finns tillräckligt med sittplatser, vilket innebär att det blir ännu mindre utrymme för någon lek där.
- Kontoret är för litet, där ska all planering och material för den pedagogiska verksamheten och dokumentationen få plats, men det rummet behövs även i verksamheten.

Daghemmets behov ser annorlunda ut idag än när daghemmet byggdes för över 30 år sedan. Nu börjar barnen ofta inom barnomsorgen vid tidigare ålder och verksamheten har förändrats. Idag ska vi bedriva en mer pedagogisk verksamhet. Vi har barn med många olika behov, men har svårt att kunna gå ifrån och arbeta enskilt med ett barn då det saknas utrymme för det.

Med vänlig hälsning personalen på Annagårdens daghemmet

8 juni 2021, Ann-Cathrin Lahtinen, daghemsföreståndare

8.9.21, RL

Kumlinge Kommun – Byggnadstekniska nämnden

Utlåtande angående remissrundan till arbetsgruppens slutrapport

I anledning till begäran från kommunstyrelsen att höra nämndernas åsikter om arbetsgruppens slutrapport skickades ut rapporten till de tillhöriga enheterna. Annagårdens daghem kom in med utlåtande (bifogat här i dokumentet). De andra enheter (Annagårdens serviceboende och Kumlinge Skola) hördes inom arbetsgruppens möten och de avstod från ytterligare kommentar.

Kommentarer som nämndes inom BTN sammanträdet den 23 juni 2021 under § 35 sammanställs enligt följande för varje fastighet:

Kumlinge Skola

Om flyttning av centralköket från Skolan till Annagården skulle realiseras måste åtminstone ett uppvärmningskök förbli i byggnaden. Flyttning av biblioteket anses aktuellt av ej stort behov.

Centralköket

Nämnden inväntar resultaten från aktuell löpande utredning om flyttning. Rapporten skall vara klart senast i slut av september för att kunna utnyttja detta inom budgetplaneringen till 2022 och efterföljande investeringarna.

Annagården serviceboende

Möjligheter till att förbättra de befintliga ytornas användning finns enligt föreståndaren t.ex. inom förrådsutrymmena. En möjlig flyttning av centralköket till Annagården betyder behovet till ombyggnad eller även tillbyggnad som inte får påverka serviceboendes verksamhet.

Annagårdens daghem

Nämnden konstaterar behovet inom verksamheten enligt enskilt utlåtande från daghemmets personal. Utgående från utvecklingsläget skall budgetplaneringen inom de nästa åren anpassas för att täcka behovet.

Kommunkansli / Apoteket / Branddepå

Inga särskilda kommentarer.

bl *bea*

Hänvisn.: Remissrunda – slutrapporter (kommunstyrelsen §63/11.05.2021)

Kommunstyrelsen begär nämndernas utlåtande på slutrapporter som de av kommunstyrelsen tillsatta arbetsgrupper utarbetat under våren 2021. Bildningsnämndens samtliga enheter har getts möjlighet att lämna in sina synpunkter. Bildningsnämndens kommentarer avgränsas till de stycken som har relevans för bildningsnämndens verksamhetsområden.

- **Befolkningsutvecklingen**

Det är utmanande att prognosticera nativitet och mortalitet. I rapporten beskrivs barnomsorgens och skolans verksamhet som hållbar under de kommande tio åren och att inte större förändringar i verksamheterna är förestående. Om en liknande rapport tagits fram för ca. fem år sedan hade prognoserna troligtvis slagit fel. Med det som utgångspunkt är det viktigt att inte prognoserna används som orsak till att undvika satsningar som förbättrar verksamhetsförutsättningarna.

- **Taxor och avgifter**

Bildningsnämnden uppmuntrar en politisk diskussion om avgiftsfrihet under första och sista verksamhetsåret inom barnomsorgen. Förundervisningen (ca. 20 timmar per vecka) är enligt lag avgiftsfri, men inte omsorg utöver förundervisningen. I dagsläget har kommunen kraftigt subventionerade dagvårdsavgifter genom avgiftsfriheten samt dessutom halverad maxtaxa. Det är svårt att avgöra om subventioneringen har någon effekt på antalet invånare i kommunen. Avgiftsfriheten under 12 månader uppmuntrar till att använda barnomsorg i högre utsträckning än vad familjen behöver (t.ex. flera dagar i veckan eller under sommaren). Personaldimensioneringen görs utgående från antalet inskrivna barn. Om daghemmet hålls öppet under sommaren är det svårare för daghemspersonalen att ta ut semestrar utan att vikarier behöver kallas in.

- **Skolfastigheten**

Slutrapporten lyfter fram möjligheter att inhysa andra verksamheter i skolbyggnaden, t.ex. daghem och kommunkansli. Bildningsnämnden betonar att Kumlinge grundskola, trots tämligen lågt elevantal, är en skola för årskurs 1-9 med elever i samtliga årskurser. Alla grundskolans läroämnen skall undervisas och för att upprätthålla kvalitativ undervisning är det viktigt att eventuell flytt av annan verksamhet till skolbyggnaden föregås av diskussioner med skolan och skolpersonalen för att säkerställa att ändamålsenliga lokaler finns att tillgå.

Fr.o.m. höstterminen förväntas skolan bedriva grundskoleutbildning för andra än läropliktiga (grundvux) och förberedande undervisning (fbu) för elever med annat modersmål än svenska. Olika utbildningsformer kräver olika utrymmen.

LL om barnomsorg och grundskola syftar till att stärka samarbetet mellan barnomsorg och grundskola. En möjlig tanke för framtiden är att förundervisningen genomförs i grundskolans lokaler, t.ex. tillsammans med undervisningen för årskurs 1. Ett annat scenario för att minska trycket på daghemmets lokaler är att fritidshemsverksamheten flyttas från daghemmet till skolan.

S.B. Ju

- **Centralköket**

Bildningsnämnden understöder en flytt av centralköket till Annagården under förutsättning att det går att genomföra till rimliga kostnader. I dagsläget transporteras mat från skolan till Annagården 2 gånger per dag, 365 dagar per år (730 gånger). Om centralköket flyttas till Annagården behövs transport en gång per dag ca. 190 dagar per år. Om mindre tid går åt till att transportera mat kan arbetstiden allokeras på ett smartare sätt som kan göra verksamheten billigare och kvaliteten högre. Övriga fördelar med eventuell flytt framgår bland annat ur tidigare genomförd utredning.

- **Daghemslokalerna**

Av rapporten framgår inget mera om daghemslokalerna än att de med nuvarande prognoser är rätt dimensionerad för verksamheten och inte i behov av t.ex. utbyggnad. Bildningsnämnden framhåller att kommunen bör se över lokalernas ändamålsenlighet. Med ny lagstiftning ställs högre krav på den pedagogiska verksamheten vid daghemmet. Ytterligare bör tilläggas att andelen barn under 3 år har ökat avsevärt sedan lokalerna planerades. Inom daghemsverksamheten idag bedrivs verksamhet för barn under tre år, barn mellan tre-fem år, förundervisning för sexåringarna samt fritidsverksamhet för skolbarn i årskurs 1-2. För att skapa utrymme för de olika verksamheterna har bl.a. daghemmets kansli tagits i bruk som sagorum, vilket i praktiken innebär att det inte finns några utrymmen explicit för personalen. Framförs även att arbetsgruppen för fastigheter inte har träffat daghemsföreståndaren eller pratat med någon annan personal vid Annagårdens daghem.

- **Biblioteket**

Bildningsnämnden framhåller att bibliotekets nuvarande lokaler är planerat för biblioteksverksamheten vilket framgår av dess placering med parkeringsplatser och tillgänglighet utan att i övrigt vistas i skolbyggnaden. Lokalens fönster är högt placerade för att de specialanpassade bokhyllorna ska kunna placeras under fönstren. Det golv som finns i matsalen är vanligt skolat golv och det är tveksamt om det klarar av att bära tyngden av bokbeståndet. En flytt av biblioteket behöver föregås av närmare konsekvensbedömningar.

Bildningsnämndens sammanfattning:

- Bildningsnämnden understöder flytt av centralköket till Annagården
- Bildningsnämnden uppmuntrar en politisk diskussion kring avgifter inom barnomsorgen
- Bildningsnämnden föreslår att daghemmets lokaler får en översyn i syfte att göra dem mera ändamålsenliga för verksamheten som bedrivs i lokalerna
- Bildningsnämnden förutsätter att nämnden hörs angående eventuella förändringar av skolans utrymmen och att nödvändiga utredningar görs före beslut fattas